

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5133/2025
10.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца Стамбене заједнице, Јужноморавских бригада ..., са седиштем у Лесковцу, кога заступа адвокат Филип Нешић из ..., против туженог АА из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Лесковцу Гж 1091/24 од 24.12.2024. године, у седници одржаној 10.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Лесковцу Гж 1091/24 од 24.12.2024. године.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Лесковцу Гж 1091/24 од 24.12.2024. године и решење Основног суда у Лесковцу П 6727/23 од 29.01.2024. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Основног суда у Лесковцу П 6727/23 од 29.01.2024. године, одбачена је тужба тужиоца због недостатка правног интереса. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован захтев за накнаду трошкова тужиоца.

Решењем Вишег суда у Лесковцу Гж 1091/24 од 24.12.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца а решење Основног суда у Лесковцу П 6727/23 од 29.01.2024. године, потврђено.

Против правноснажног решења донето у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Оцењујући испуњеност услова за одлучивање о ревизији тужиоца у складу са чланом 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11...10/23), који чланови се сходно примењују и на решења у складу са одредбом члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је дозволио одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе, па је применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку донета одлука као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијано решење применом члана 408. Закона о парничном поступку па је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према чињеничном стању, првостепеним решењем одбачена је тужба тужиоца због недостатка правног интереса. Тужилац је навео да је стамбена заједница регистрована решењем Града Лесковца број 360-452/2018 од 03.09.2018. године у складу са Законом о становању и одржавању зграда. Тужени је власник посебног дела објекта стана који се налази у саставу стамбене заједнице. Тужени је дужан сваког месеца у складу са Законом о становању и одржавању зграда плаћа на име текућег инвестиционог и редовног одржавања стамбене заједнице одређене новчане износе као и остале обавезе одређене скупштином станара стамбене заједнице. Тужени није плаћао предвиђене обавезе иако је од стране управника стамбене заједнице више пута опоменут. За период од 01.01.2023. до 30.11.2023. године тужилац није исплатио обавезу у укупном износу од 16.491,60 динара. Тужилац тужбом потражује уплату означеног износа са каматом од 28.12.2023. године па до коначен исплате.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је пошао од одредбе члана 455. став 2. ЗПП којим је прописано да ако по основу веродостојне исправе може да се тражи извршење у складу са законом којим се уређује извршење и обезбеђење, суд ће да изда платни налог само ако тужилац учини вероватним постојање правног интереса за издавање платног налога. Ако тужилац не учини вероватним постојање правног интереса за издавање платног налога, суд ће тужбу одбацити. Даље, првостепени суд закључује да чланом 392. ЗИО је прописано да се под комуналном делатношћу сматра делатност која је као таква одређена посебним законом (став 1) и да је сродна делатност у смислу овог закона делатност од општег интереса којом се континуирано пружају услуге већем броју лица на одређеном подручју и периодично наплаћују (став 2). Делатност тужиоца представља делатност која је сродна комуналној делатности. Оваква потраживања намирују се одређивањем и спровођењем извршења од стране јавних извршитеља (члан 392. до 400. ЗИО), те у таквом случају судови не треба да прихвате своју надлежност односно да се упусте у парнични поступак ради издавања платног налога. Ако би се омогућило да се оваквим ситуацијама води парнични поступак а потом и издавање платног налога – извршни поступак, онда би извршни дужник доведен био у ситуацију да учествује у два одвојена поступка и сноси трошкове таквих поступака да плаћа камате и слично, те да би то било у супротности са ставом Грађанског одељења Врховног касационог суда од 25.06.2019. године. Стога је и одбацио тужбу тужиоца због недостатка правног интереса.

Другостепени суд је у свему прихватио правну аргументацију првостепеног суда.

По оцени Врховног суда, нижестепен судови нису правилно поступили у овој правној ствари.

Наиме, према члану 52. став 1. тачка 2. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано је да веродостојне исправе јесу (4 извод из пословних књига о извршеним комуналним и сродним услугама). Чланом 53. ЗИО прописано је да веродостојна исправа подобна да се на основу ње донесе решење о извршењу на основу веродостојне исправе ако садржи податке о извршном повериоцу извршном дужнику и предмет, врсту, обим и доспелост обавезе извршног дужника.

Врховни суд налази да се пружање услуга које „пружа стамбена заједница“ не може подвести под тумачење да се ради о сродним услугама у смислу тачке 4. члана 52. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу. У том смислу је и заузет правни став на седници Грађанског одељења Врховног суда од 01.07.2025. године, где је констатовано да „потраживање стамбене заједнице дуга за заједничке трошкове стамбене заједнице од власника посебног дела, не представља потраживање из делатности сходној комуналној у смислу члана 392. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу.“ Сходно томе питање правног интереса за подношење тужбе парничном суду у овој врсти спора треба ценити у сваком конкретном случају, према чињеници да ли тужилац има веродостојну исправу на основу које може поднети предлог за извршење на основу веродостојне исправе и да ли је у тужби учинио вероватним свој правни интерес за њено подношење.

Имајући у виду овлашћења стамбене заједнице и сврху увођења обавезе о плаћању накнаде везано за инвестиционо текуће и слично одржавање, не може се основано закључити да се у таквим случајевима ради о делатности сродној комуналној у смислу члана 392. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу. Назначене уплате се врше да би се одржавала стамбена зграда и подмиривале потребе стамбене заједнице. Стамбена заједница не врши услуге већ се прибављена средства користе за одржавање стамбене зграде.

Стога се основано ревизијом тужиоца указује на погрешно тумачење наведених одредби. Првостепени суд је пропустио да утврди чињенице од којих зависи оцена да ли тужилац има правни интерес за подношење тужбе, а ради исходавања извршне исправе ради остваривања потраживања према туженом, а што ће суд у поновном поступку имати у виду и након правилне оцене доказа донеће закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић